ΑΛΚΗ ΖΕΗ

Η ΑΡΡΑΒΩ-ΝΙΑΣΤΙΚΙΑ ΤΟΥ ΑΧΙΛΛΕΑ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Το τρενο ετοιμαζεται να ξεκινησει. Η Ελένη στέκεται στο παράθυρο και κοιτάζει έξω. Δηλαδή πρέπει να στέκεται και να κοιτάζει. Πρώτη φορά ταξιδεύει βαγκόν-λι. Φορεί ένα ροζ νυχτικό με δαντέλες. Το αγόρασε στις εκπτώσεις στο σούπερ μάρκετ. Τα δικά της ξεθώριασαν πλύνε βάλε, στο αυτόματο πλυντήριο της γειτονιάς. Δεν μπορείς να ταξιδεύεις βαγκόν-λι με ξεθωριασμένο νυχτικό! Δίπλα της όρθιος ο Ευγένιος. Τις πιτζάμες του τις δανείστηκε από τον Μάνο, που είναι διπλός απ' αυτόν. Το παντελόνι τού το μάζεψε πίσω η Ελένη με μια παραμάνα, το σακάκι όμως πλέει αξιοθρήνητα πάνω του.

– Μην έχεις τόσο ταλαιπωρημένο ύφος, συμβουλεύει η Ελένη. Τρομαγμένος πρέπει να είσαι. Κάτι συμβαίνει έξω στην πλατφόρμα και προσπαθείς να μαντέψεις.

Ο Ευγένιος νευριάζει:

– Άσε τη σκηνοθεσία. Κοίτα καλύτερα τον εαυτό σου, μ' αυτό το μπομπονί νυχτικό!

Έξω από το παράθυρο του τρένου στέκει ένας άντρας

με σκούρο κοστούμι, πλατύγυρη ρεπούμπλικα και μαύρα γυαλιά. Είναι ο σκηνοθέτης. Ποιος ξέρει γιατί ντύνεται έτσι. *Το τρένο της φρίκης.* Υπερπαραγωγή. Παίζουν τέσσερις μεγάλοι πρωταγωνιστές και διακόσιοι πενήντα κομπάρσοι. Ανάμεσα στους κομπάρσους: η Ελένη, ο Ευγένιος, ο Πάνος, η Άννα και ο Στέφανος. Ογδόντα φράγκα τη μέρα και γύρισμα τουλάχιστο για πέντε μέρες. Τετρακόσια φράγκα! Κανένας τους δεν έχει κάρτα εργασίας. Τα κανόνισε όμως ο τρίτος σκηνοθέτης, που είναι φίλος του Στέφανου. Είναι αριστεριστής και τα ξέρει όλα για την Ελλάδα. Για τη δικτατορία των «κολονέλων», τους πολιτικούς πρόσφυγες, τους αυτοεξόριστους. Ακόμα και τα πολύ πιο πριν, την Κατοχή και τον εμφύλιο.

Το τρένο της φρίκης
σκηνή – πλάνο – λήψη

Το βαγόνι ταλαντεύεται επιτόπου. Η Ελένη κι ο Ευγένιος κοιτάζουν τρομαγμένοι τον Στέφανο και τον Πάνο που, δεμένοι χέρι χέρι με χειροπέδες, πηδούν από το τρένο να δραπετεύσουν.

μοτέρ στοπ

– Δεν πηδάνε έτσι. Το τρένο είναι «εν κινήσει», ουρλιάζει ο σκηνοθέτης, και δεν ξέρει πως ο Πάνος έχει πηδήσει στ' αλήθεια από τρένο εν κινήσει όταν τον είχανε συλλάβει οι

Γερμανοί στην Κατοχή και τον μετέφεραν από ένα στρατόπεδο σε άλλο.

Ήτανε τότε δεκαεννιά χρονών και τώρα τα 'χει καμπανιστά τα σαράντα πέντε.

Ο Πάνος σηκώνεται από χάμω, το ίδιο κι ο Στέφανος, μια και είναι δεμένοι μαζί. Ανεβαίνουν ξανά στο τρένο για να γίνει πρόβα –όπως θέλει ο σκηνοθέτης– στην ίδια σκηνή.

Ο σκηνοθέτης θα 'χει σίγουρα ακούσει τη φράση «κου ντ' ετά ντε κολονέλ», μα πού να ξέρει πως αυτή η φράση έριξε στην υπερπαραγωγή του πέντε κομπάρσους, πέντε πολιτικούς πρόσφυγες, όπως λέγονται επίσημα. Χωρίς κάρτα εργασίας και με προβλήματα για την κάρτα διαμονής. Δεν ξέρει πως η Άννα έχει μια φρέσκια ουλή κάτω από το δεξί στήθος από τα βασανιστήρια της χούντας. Δεν ξέρει πως μόλις πριν δυο μήνες βγήκε από τη φυλακή και ήρθε κρυφά στη Γαλλία με πλαστό διαβατήριο.

Ο σκηνοθέτης ανασηκώνει λίγο την πλατύγυρη ρεπούμπλικα προς τα πίσω, κι αυτή τη φορά μοιάζει ικανοποιημένος. Απλώνει τα δυο του χέρια μπροστά κι ύστερα τ' ανοίγει διάπλατα με μια μεγαλόπρεπη κίνηση. Αυτό σημαίνει πως ο Πάνος πήδησε σωστά και παρέσυρε όπως έπρεπε τον Στέφανο. Τώρα ασχολείται με άλλους κομπάρσους. Ο Πάνος και ο Στέφανος στέκονται λίγο παράμερα και περιμένουν να χτυπήσει η κλακέτα. «Δεν θα 'ναι και τόσο γρήγορα», συλλογιέται η Ελένη, γιατί βλέπει τον τρίτο βοηθό να τους ξεκλειδώνει τις χειροπέδες. Ο Πάνος τρίβει το δεξί του χέρι, στον καρπό. Εκεί έχει ένα σημαδάκι. Το

ξέρει πολύ καλά η Ελένη αυτό το σημάδι. Του έχει μείνει από τότε που τις φορούσε ενενήντα έξι μερόνυχτα συνέχεια. Πριν είκοσι χρόνια.

Τον Πάνο τον γνωρίζει από παιδί. Εκείνη ήτανε δεκαπέντε χρονώ κι αυτός δεκαοχτώ. Στην Κατοχή. Μένανε στην ίδια πολυκατοικία. Ένα πρωί την περίμενε στις σκάλες. Είχε παράξενο ύφος. «Έλα σε μια ώρα να με βρεις στην ταράτσα, στο πλυσταριό», της είπε γρήγορα γρήγορα και κατρακύλησε τις σκάλες. «Θέλει να με φιλήσει», συλλογίστηκε η Ελένη και πήγε από περιέργεια να δει πώς είναι, γιατί ακόμα δεν είχε φιληθεί με κανένα αγόρι. Τον βρήκε σκαρφαλωμένο στον γύρο της πέτρινης σκάφης. Της είπε πως αυτή ξεχώριζε από τα κορίτσια της γειτονιάς. Από την ανοιχτή πόρτα που έβγαζε στην ταράτσα φαινόντανε τα απλωμένα σεντόνια που ανέμιζαν σαν πανιά στο πέλαγος. Ο Πάνος την τράβηξε από τα χέρια να σκαρφαλώσει κι αυτή στη σκάφη. «Τώρα θα με φιλήσει;» αναρωτήθηκε. Γιατί εκείνος είχε πλησιάσει το κεφάλι του πολύ κοντά στο δικό της. Άραγε έπρεπε ν' ανοίξει τα χείλια της ή να τα κρατάει κλειστά; «Δεν νιώθεις τίποτα;» άκουσε ψιθυριστή τη φωνή του Πάνου. «Ναι», απάντησε, μα δεν ήτανε σίγουρη αν ένιωθε κάτι. Δεν τη φίλησε. Της πρότεινε να μπει στην οργάνωση και να βγούνε μαζί να γράψουνε συνθήματα στους τοίχους. «Δεν νιώθεις τους καταχτητές να σου πλακώνουνε το στήθος;» Ακούμπησε το χέρι του στο στήθος της κι άκουσε την καρδιά της που χτυπούσε δυνατά. «Το 'λεγα πως ξεχωρίζεις απ' τ' άλλα κορίτσια.»

Η Ελένη δεν το 'μαθε ποτέ αν είχε πάει μόνος του να τη βρει ή αν τον είχε στείλει η Λίζα. Η Λίζα ήτανε η μητέρα της. Μα όλοι οι φίλοι και η ίδια η Ελένη κι ο μεγαλύτερος αδελφός της τη φώναζαν Λίζα. «Δεν της μοιάζεις», της λέγανε, κι εκείνη από μικρό κορίτσι καταλάβαινε πως θέλανε να πούνε: «Δεν είσαι όμορφη σαν κι αυτή. Δεν έχεις τον αέρα της». Αυτόν τον αέρα της Λίζας τον ζήλευε πολύ. Σ' όλη την Κατοχή και μετά, στις άλλες μπόρες, η Λίζα ντυμένη πάντα με την τελευταία μόδα, πότε με τουρμπάν στο κεφάλι, πότε με καπέλο, περνούσε ανάμεσα από μπλόκα Γερμανών, από ασφαλίτες, και ποτέ κανένας δεν τη σταμάτησε να ψάξει την ασορτί με τα παπούτσια τσάντα της που ήτανε γεμάτη προκηρύξεις. Παράξενη γυναίκα η Λίζα, παράξενη μάνα. Δεν ανησυχούσε, σαν τις πιο πολλές μανάδες, μήπως πάει η κόρη της στη διαδήλωση, ανησυχούσε μήπως και δεν πάει. Δεν την ήθελε να γίνει ένα ήσυχο κορίτσι, που του άρεσε να γράφει πότε πότε ποιήματα. Σίγουρα αυτή θα 'στειλε τον Πάνο.

Η μεγάλη όμως συμπάθεια της Λίζας ήτανε ο Ευγένιος, που τον γνώρισε αργότερα.

Ο Ευγένιος βαρέθηκε το παράθυρο και πάει και κάθεται στην κουκέτα.

– Μα τι κάνουν λοιπόν και δεν αρχίζουμε;

Η Ελένη δεν κουνάει από τη θέση της. Εξακολουθεί να στέκεται όρθια με τα χέρια κρεμασμένα, σαν να συλλογιέται κάτι, σαν να βαριέται και να καθίσει και να σταθεί.

– Μ' αυτό το μπομπονί νυχτικό μοιάζεις είκοσι χρονώ.

Η φωνή του Ευγένιου έχει τόση τρυφερότητα που την ξαφνιάζει. «Μ' αυτό το φουστανάκι μοιάζεις δώδεκα χρονώ.» Είχε φορέσει τότε ένα πράσινο φόρεμα με άσπρο πικεδένιο γιακαδάκι –έμπνευση και εκτέλεση της Λίζας– και μανσέτες. Ήτανε δεκαοχτώ χρονώ κι οι δυο τους. Τώρα η Ελένη είναι σαράντα δύο χρονώ και τεσσάρων μηνών. Ο Ευγένιος την περνά δύο μήνες. «Να μ' ακούς εμένα που είμαι μεγαλύτερος.» Γελούσανε. Έμοιαζε αλήθεια με κοριτσάκι. Μ' ένα στήθος τόσο δα, σαν να πρωτοφύτρωνε. Του άρεσε λιγάκι του Ευγένιου. Ύστερα εκείνος παντρεύτηκε την Πόπη που είχε στήθος Λολομπρίντζιντα. Τώρα η Πόπη είναι μια παχουλή κυρία. Ο Ευγένιος με το πέντε φορές ογδόντα φράγκα –έστω κι αν μείνει απένταρος– θα της αγοράσει από τις «Γκαλερί Λαφαγιέτ» μια φουντωτή περούκα που είναι της μόδας. Έτσι θα εξασφαλίσει τρίμηνο ανακωχή –όπως λέει εκείνος– και θα ησυχάσει λίγο από το: «Γύρνα πίσω, τι παριστάνεις στα Παρίσια, θαρρείς πως κάνεις αντίσταση; Κάτω κανείς δεν σας υπολογίζει». Αυτά του παραγγέλνει η Πόπη μ' όποιον γνωστό έρθει από την Αθήνα.

– Μ' αυτό το νυχτικό μοιάζεις είκοσι χρονών, ξαναλέει ο Ευγένιος, που νόμισε πως η Ελένη δεν πρόσεξε τι είχε πει.

Εκείνη πάει και κάθεται δίπλα του.

– Τότε, σου άρεσα λιγάκι.

Ήρθε η σειρά του Ευγένιου να ξαφνιαστεί:

– Τότε, ποιος τολμούσε! Ήσουνα η αρραβωνιαστικιά του Αχιλλέα.

Η Ελένη σωπαίνει.

Η αρραβωνιαστικιά του Αχιλλέα!

Ποια είναι η κοπέλα;

Η αρραβωνιαστικιά του Αχιλλέα.

Πιάσανε την αρραβωνιαστικιά του Αχιλλέα.

Βγήκε η αρραβωνιαστικιά του Αχιλλέα.

Έφυγε η αρραβωνιαστικιά του Αχιλλέα.

Απ' όπου περνούσε. Τόσες γλώσσες, τόσες χώρες. Με διαβατήριο: αρραβωνιαστικιά του Αχιλλέα. Μέχρι τα βάθη της Ασίας. Όλο τον δρόμο του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Λίγο πιο κει από τη Σαμαρκάνδη ως την Τασκένδη, όπου είχε καταφύγει ο Αχιλλέας μετά τον εμφύλιο. Τασκέντ, όπως τη λένε ρωσικά, που το ένα της γράμμα μοιάζει με τρίαινα του Ποσειδώνα χωρίς το κοντάρι της.

– Ύστερα, δεν πρόλαβα να σ' το πω, λέει ο Ευγένιος και σωπαίνει απότομα γιατί πέφτει η κλακέτα.

Το τρένο της φρίκης

σκηνή – πλάνο – λήψη

Αθήνα-Πειραιάς. Το πρώτο μου μεγάλο ταξίδι με τρένο.

– Είσαι η Ελένη; Είμαι ο Αχιλλέας.

Δεν ρωτάω ποιος Αχιλλέας. Ένα όνομα φτάνει.

– Ο Πάνος μου μίλησε για σένα.

Μου δίνει το χέρι και προχωρούμε μαζί. Το κεφάλι μου μόλις φτάνει στον ώμο του. Περπατάω με τεντωμένο λαιμό. Τον κοιτάζω με την κόχη του ματιού. Έχει σμιχτά φρύδια,

ανοιχτοκάστανα και σκούρα μπλε μάτια. Αργή, βαθιά φωνή. Το χέρι του είναι ζεστό. Το δικό μου παγωμένο.

– Είσαι καλή μαθήτρια;

Με ξαφνιάζει η πρώτη φράση.

– Είμαι. Στην άλγεβρα μόνο τα θαλασσώνω, στις εξισώσεις.

– Χρειάζεται και η άλγεβρα.

Σταματάμε. Μου παίρνει τη σάκα. Απορεί που όλα τα βιβλία είναι ντυμένα με κόλλα. Είχε η Λίζα αγορασμένο ένα ολόκληρο ρολό πριν από τον πόλεμο. Ο Πάνος θα του είπε πως είμαι τσαπατσούλα, γι' αυτό απόρησε. Το 'χει μανία ο Πάνος να με συστήνει έτσι. «Απόθανε ηρωικώς λόγω τσαπατσουλιάς», λέει πως θα χαράξουν στο μάρμαρο του μνημείου μου μετά την απελευθέρωση. Τα αστεία του Πάνου!

– Αύριο στις πέντε και δέκα.

Ο Αχιλλέας τονίζει το «και δέκα». Ο Πάνος θα είπε και κανένα καλό, πως δεν αργώ λεπτό στο ραντεβού μου. Θα πάμε με τον ηλεκτρικό στον Πειραιά. Δεν ρωτώ γιατί. Ντρέπομαι να του πω πως δεν έχω ταξιδέψει ποτέ με τον ηλεκτρικό. Ούτε βέβαια με άλλο τρένο.

Αθήνα-Πειραιάς. Το πρώτο μου μεγάλο ταξίδι. Αν καταφέρω να κλείσω τους πόντους στο πουλόβερ που πλέκω χωρίς να σουρώσει άγαρμπα στον λαιμό –καλά, είμαι τσαπατσούλα–, θα το φορέσω.

– Να έρθεις με σάκα και ποδιά.

Το πουλόβερ έχει χρώμα τσαγαλί. Δεν έχει ξεβάψει,

παρόλο που το μαλλί είναι τρεις φορές ξηλωμένο και ξαναπλεγμένο. Η ποδιά είναι της ξαδέρφης μου. Τη φορούσε πριν τον πόλεμο. Έχει ξεθωριάσει και μου πέφτει φαρδιά στους ώμους. Έχω μια καφετιά φούστα με πιέτες γύρω γύρω. Η Λίζα γύρισε το ύφασμα από την ανάποδη και την έφτιαξε από την αρχή. Μοιάζει ολοκαίνουργια. Ταιριάζει με το τσαγαλί. Κρίμα.

– Να βάλεις ποδιά. Να βάλεις τα σημειώματα μέσα στις ντύσες των βιβλίων.

Χίλια «να». Η φωνή του γίνεται άχρωμη και ξένη.

Δεκάξι χρονώ. Το πρώτο τρένο της ζωής μου. Ο πρώτος άντρας της ζωής μου. Μέσα στο τρένο, Ιταλοί στρατιώτες, Γερμανοί αξιωματικοί, ασφαλίτες, μαυραγορίτες, κι άλλος κόσμος, άπλυτος. Οι ντύσες των βιβλίων μου γεμάτες χαρτάκια. Δεν φοβάμαι. Δεν με νοιάζει που είμαι στριμωγμένη. Το μάγουλό μου ακουμπάει στο σακάκι του από σαμαροσκούτι. Έχει φουντώσει το μάγουλό μου από το τραχύ ύφασμα. Μ' αρέσει. Σίγουρα δεν τον λένε Αχιλλέα, μα του ταιριάζει. Ποτέ δεν θα τον πω με άλλο όνομα. Αν δεν ήτανε αντισυνωμοτικό, θα γέμιζα τα περιθώρια των βιβλίων μου: ΑΧΙΛΛΕΑΣ, ΑΧΙΛΛΕΑΣ. Πλάι στις εξισώσεις της άλγεβρας. Να μπορούσα να του πω πως το πραγματικό μου όνομα είναι Δάφνη! Ο Πάνος πάλι φταίει. «Πρέπει να πάρεις ψευδώνυμο, για συνωμοτικούς λόγους», μου είπε μόλις μ' έγραψε στην οργάνωση. «Ωραία, θα πάρω Άλκηστη.» Γέλασε με κείνο το γελάκι του σαν ξεκούρντιστο. «Σιγά, μην πάρεις Μήδεια!» «Ελένη, ένα συνηθισμένο όνομα.» Ελένη!

Και το φόρεσα όλη μου τη ζωή. Εκτός από λίγο καιρό. Στη Ρώμη. «Με λένε Δάφνη.» Έτσι είπα στον Ζαν-Πωλ. Το βρήκε πολύ ωραίο, πολύ ελληνικό. Δεν μπορούσα να πω Ελένη. Η Ελένη είναι η αρραβωνιαστικιά του Αχιλλέα. «Είναι η αρραβωνιαστικιά μου.» Έτσι με σύστησε σε κάποιον που συναντήσαμε στον δρόμο. Μπορεί και να το έκανε για λόγους συνωμοτικούς, για να μην αναφέρει όνομα. Ο Αχιλλέας δεν θα 'λεγε ποτέ το κορίτσι μου. Ως εκείνη τη μέρα, δεν μου είχε πει τίποτα. «Μη με κοιτάς παράξενα», ήτανε η πιο τρυφερή του κουβέντα. Αυτός είναι ο Μεγάλος Έρωτας. Ο δικός μου έρωτας. Έχω γεμίσει τις σελίδες των βιβλίων μου με τρίχες από το σαμαροσκούτι του –μαδάει απαίσια–, έχω κρατήσει ένα τόσο δα χαρτάκι από ένα σημείωμα που έσκισε. Μια ξεχωριστή λεξούλα «σύντομα». Τίποτ' άλλο. Καθαρά στρογγυλά γράμματα. Το σίγμα στριφογυριστό, η γραμμή τού μι ίσια, μονοκόμματη. Πρόλαβα και το γλίτωσα πριν το κάψει. Να 'χω μια λέξη γραμμένη από το χέρι του, έστω κι αν δεν είναι για μένα, παρά για το πώς θα οργανώσουμε με πιο αποτελεσματικό τρόπο... Αν το 'ξερε, θα με μάλωνε. Αντισυνωμοτικό.

«Είναι η αρραβωνιαστικιά μου.» Αυτό ήτανε. Από κείνη τη μέρα μπορούσα στον δρόμο να τον κρατώ από το χέρι. Μπορούσα, όταν καθότανε, να στηρίζομαι με τα δυο μου χέρια στους ώμους του κι ας ήτανε και άλλοι μπροστά.

Η πρώτη φορά ήρθε αναπάντεχα. Διστάζαμε κι οι δυο μας. Με πείραζε. «Να μεγαλώσεις λίγο.» Εγώ ήθελα, μα φοβόμουνα κιόλας. Η πρώτη φορά! Σε κάποιο υπόγειο,

που το είχαμε για παράνομο τυπογραφείο. «Δεν ήτανε σωστό», είπε εκείνος ύ σ τ ε ρ α . «Είναι χώρος δουλειάς.» Πάγωνα. Δεν ζεστάθηκα καθόλου. Ούτε κείνη τη στιγμή. Όταν δουλεύαμε, έριχνα πάνω μου ένα αντρικό σακάκι που κάποιος το 'χε ξεχάσει. Σαν ξύλιαζαν τα χέρια μου, τα έτριβα πάνω στο σαμαροσκούτι του και μετά ακουμπούσα ολόκληρη πάνω στην πλάτη του όπως καθότανε σκυφτός. Καλύτερα να φορούσε το σαμαροσκούτι και κείνη τη στιγμή. Με το σαμαροσκούτι είναι δικός μου. Είναι ο ΑΧΙΛΛΕΑΣ. «*Θα διώξουμε τους καταχτητές.*» «*Η λευτεριά θέλει θυσίες.*» «*Αφέντης ο λαός.*» Όταν μιλάει, φέγγουνε τα σκούρα μπλε μάτια του. Τα φρύδια τα ανοιχτοκάστανα σχηματίζουν κορνίζα από πάνω. «Το είπε ο Αχιλλέας.» Δεν ήμουνα μόνο εγώ. Όλα τα παιδιά της οργάνωσης, αγόρια και κορίτσια, προφέρανε αυτή τη φράση. «Το είπε ο Αχιλλέας!» Και τρέχαμε όπου μας έστελνε, σαν ν' απλώναμε φτερά. Τα κορίτσια θα νομίζουν πως α υ τ ό έχει γίνει πολλές φορές...

Αλλιώς τη φανταζόμουνα την πρώτη φορά. Άλλες φαντασίες και άλλα όνειρα, όνειρα για κοριτσάκια, που, πριν τους φωνάξει κάποιος στο πλυσταριό για να βγουν να γράψουν συνθήματα στους τοίχους, πηγαίνανε στο «Ρεξ», άμα το έργο ήταν κατάλληλο, τις Κυριακές το πρωί. Αλλιώς το φανταζόμουνα. Μπορεί και να 'φταιγε το ξεχαρβαλωμένο ντιβανάκι. Πετούσε μια σούστα και μου έπεφτε πάνω στη ραχοκοκαλιά. Αυτός ο πόνος είναι ο πιο δυνατός. Μυρίζει κλεισούρα και τυπογραφικό μελάνι. Ο Αχιλλέας φεύγει

σχεδόν αμέσως μετά. Εκεί που πάει δεν σηκώνει ν' αργήσει ούτε δευτερόλεπτο. Μπορεί να 'ναι και θάνατος. «Είσαι καλά;» Ίσως αυτό είπε πριν κλείσει την πόρτα, ίσως κάτι άλλο. Μου άγγιξε το μέτωπο, λες κι ήθελε να δει αν έχω πυρετό και μου έδωσε το αντρικό σακάκι να σκεπαστώ. Ζαρώνω και τυλίγομαι, έτσι ολόγυμνη που είμαι. Άχαρο, αγορίσιο κορμί. Δεν θέλω να το βλέπω. Πονάω παντού. Δεν μπορώ να κουνήσω. Πρέπει όμως να ντυθώ, γιατί όπου να 'ναι θα έρθουν τα παιδιά να πάρουν το υλικό. Πού να ξέρουν τα κορίτσια πως είναι η πρώτη φορά! Αν δεν ντρεπόμουνα, θα ρωτούσα τη Νίνα, το κορίτσι του Πάνου, αν ήτανε έτσι και με κείνη. Τρέμω ολόκληρη. Ας είχα ένα τσάι του βουνού, έστω και με χαρουπόμελο. Θέλω να πάω σπίτι. Η Λίζα μού βάζει κάθε βράδυ στο παγωμένο μου κρεβάτι ένα μπουκάλι με ζεστό νερό. Η πρώτη φορά! Ανάμνηση: Μια σούστα στη ραχοκοκαλιά.

μοτέρ στοπ

Κανείς από τη γενιά μας δεν πρόλαβε.
Μας προλάβαιναν άλλα.
Πόλεμος, Δεκέμβρης, εμφύλιος, δικτατορία.
Όλο τα παλιά θυμόμαστε. Μας βαριούνται.
Δεν λέμε να τα ξεχάσουμε, είναι όλη μας η ζωή.
Πόσες φορές είπαμε να τη φτιάξουμε από την αρχή!
Δεν είναι το κουράγιο που μας έλειψε...

Η *Αρραβωνιαστικιά του Αχιλλέα* είναι ένα μεγαλόπνευστο βιβλίο, που αποτελεί τομή στη νεότερη πεζογραφία μας... Είναι μεγαλόπνευστο, γιατί από τον καιρό του Τσίρκα και των *Ακυβέρνητων πολιτειών* κανένας άλλος Έλληνας συγγραφέας δεν επιχείρησε ν' αγκαλιάσει με το βλέμμα του την πορεία του νεότερου ελληνισμού όχι μόνο μέσα στην ιστορία, αλλά και μέσα στον γεωγραφικό χώρο...

Δημοσθένης Κούρτοβικ, *Σχολιαστής*

Αυτή η *Αρραβωνιαστικιά του Αχιλλέα* είναι ένας «αποχαιρετισμός στα όπλα», στο όνειρο και τ' όραμα ενός ολόκληρου κόσμου, είν' ένα Ρέκβιεμ για τη Γενιά της Νικηφόρας Επανάστασης που χάθηκε.

Κώστας Σταματίου, *Τα Νέα*

Το γεγονός που κάνει το βιβλίο της Άλκης Ζέη να μην είναι απλώς μια ακόμη κατάθεση είναι ο τρόπος με τον οποίο συμπλέκονται το βίωμα, ο μύθος και η ιστορία ή καλύτερα η τέχνη με την οποία η ιστορία μεταλλάζει σε μυθιστόρημα και το μυθιστορηματικό υλικό ιστορικοποιείται.

Μαρία Στασινοπούλου, *Το Βήμα*

ISBN 978-960-566-428-2
9 789605 664282
ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 6428